

UTIP MBUQTIDEM YE NSIN-IFIK

Matthew 15:21-31; Mark 7:31-37

QYQHQ UKPEP-ÑKPQ 96

Eke Ikpọ Owo

IKQ IBUOT: “Enye ototim anam kpukpru ñkpọ” (Mark 7:37).

I Jesus Ye Ñwan Syrophenicia

1. Jesus asañe ebe ke mben esuk Tyre ye Sidon, Matthew 15:21
2. Ñwan mme Idut (Gentile) atua oyom mbom, Matthew 15:22; Mark 10:47
3. Owo ikqbqrọke eseme esie; mbet eyom ndibin enye mfep, Matthew 15:23; John 11:6
4. Jesus qbqrọ ete ekedon Mi ntiene nsomo eron ufok Israel, Matthew 15:24; 9:36
5. Ñwan oro atuak ibuat onọ Jesus onyuan ekpe ubok oyom unwam, Matthew 15:25
6. Jesus qdohọ enye ete ke owo ikemeke ndimen uyo ndito nnọ mme ebua, Matthew 15:26
7. Mbuqtidem ye nsin-ifik esie ada utip qosk enye, Matthew 15:27, 28; James 1:3; 1 Peter 1:7

II Jesus Ye Owo Emi Ekedide Inan

8. Jesus ebe ke usun Decapolis edi ke Inyan Galilee, Mark 7:31
9. Mmọ eda owo inan edi enyuan ekpe Jesus ubok ete okok enye, Mark 7:32; Matthew 9:32; Luke 11:14
10. Jesus esin nnuenubok ke uton owo oro onyuan otuk edeme esie nko, Mark 7:33, 34; 9:23
11. Ndo-ndo oro uton esie esirere ndien edeme esie atara, Mark 7:35; Isaiah 35:5, 6
12. Mme owo ekop inemesit enyuan etin ete, “Enye ototim anam kpukpru ñkpọ,” Mark 7:36, 37.

SE EKPEPDE EBAÑA

Ñwan Syrophenicia

Nnyin imokut ke uwem Jesus mi ke ison ite ke Enye ekesin idem Esie ndiyak Ikọ Abasi nnọ mme Jew. Enye qbqrọ ete, ikqdokne Imọ itiene mmọ efen, ke mibqhoke nsomo eron ufok Israel, edi Enye ikesinke ndikpan uton nnọ mmọ emi mikedighe mme Jew ke ini mmọ ekedide ndiyom unwam. Kpa nte ekedide “ana nte” Enye asañe ebe ke Samaria usen kiet, nnyin imonim ite ke akana nte Enye asañe ebe ke esuk obio Tyre ye Sidon, koro ke mme mben esuk oro ama odu eka emi okodude ke akwa mfina. Ndidhe spirit ama otuhore eyen esie anwan eti-eti. Edi akpanikọ ete eka oro ama odomo kpukpru usun emi ekpedade enwam eyen anwan esie, edi kpukpru okoworo ikpikpu. Ke ini enye okopde etop Jesus, nte Enye oyomde ndisaña mbe ke esuk obio mmọ, ndusuk enye ama qdohọ ke esit esie ete, “Ami nyeyom unwam Esie.” Idorienyin qton ndidemere ke esit esie ete ke eyen imọ eyekop nsodidem. Afanikon ada ediwak ukpon qosk Jesus. Nte nnyin ikpande uton ke mme ikon-ntiense ito inua mmọ emi Qbon afakde emi esitiande ke mme mboho nnyin, nnyin imokut ite ke ediwak mmọ ekedi etiene Jesus ndiyom usun ubohọ ke afanikon mmọ. Ediwak mmọ ekedi mme anana idorienyin, ndidhe spirit onyuan qbqr mmọ nte okotibede onọ eyen anwan oro. Mmọ ekut ete Eti-mbuk enyene ukem odudu oro ndifak mfin nte ekenyenede ke tosin isua iba emi ekebede.

Akam Mbuño Esit

Ekekot enye ñwan Canaan oto ubon emi enye akamanade. Mark okot enye ñwan Syrophenicia oto obio emi enye okoduñde. Enye onyime Jesus nte Abasi ke ndikot Enye Qbon. Ekeme ndidi enye ama enyene ifiok abañe mbuk uwem mme Jew, koro enye okokotde Enye Eyen David. Akam esie ama omuhọ edi enye ama esin kpukpru uwem ye ukpon esie ke akam oro, “Tua mi mbom.” Oro edi akpan ñkpọ ke akam emi kpukpru anam-idiok qboknde. Enye edi akam mbuño esit. Akananam utọ akam emi itreke ndisim uton Jesus. Ndusuk Enye idibqrọke ke ndo-ndo oro, nte okotibede ke ini emi, edi Enye idiyakke ukpon mbuño esit onyon ubok-ubok.

Nsin-Ifik

Ke akpa ifet, Jesus ikqbqrọke enye. Idighe kpukpru ini eke nnyin iboknde akam ke nnyin idibọ ibqrọ ke ndo-ndo oro, edi nsin-ifik anwan emi ekpenyene ndin nnyin uko ndisuk nyire ñka iso. Mbet ema eyom ndibin enye onyon. Ediwak ini mme owo ifiokke se idude ke esit owo mbuño esit enyuan ayak enye onyon ke minohọ enye unwam. Koro owo esede iso, edi Jehovah ese esit. Jesus qbqrọ ete, “Ikqdokne Mi ntiene mmọ efen, ke mibqhode nsomo eron ufok Israel” (Matthew 15:24). Emi akpakada mmemidem onọ ediwak owo; edi ke Jesus nditiñ ntem ye enye eketie nte ñkpọ emi esinde uko ke esit esie, koro enye ama esik ekpere onyuan atuak ibuat onọ Enye ete, “Qbon, ñwam mi.” Jesus qbqrọ ete, “Idighe se ikemde, ndimen uyo ndito nduok nnọ mme ebua.” Owo ifañ ke ererimbot mfin emi ekpeyat esit ke utọ nduari oro, ndien nte Naaman owo akpa-mfia, ekpefiak edem enyon ke ikpahesit. Edi ye uko esie

emi mikanamke idem emem enye, enye ọbọrọ ete, “Emekem, Ọbọn; koro mme ebua enyūn ediade nkeñe udia eke etode ke okpokoro mme andinyene mmọ eduqō.” Ikọ oro ama ada kiet ke otu nkpōn nkan itoro emi ọkọwọrọde ke inua Andikpep: “O nwan, mbuotidem fo omokpon; yak ọwọrọ ọnọ fi nte oyomde.” Jesus esisua ediwak ini ọnọ mbet oto ekpri mbuotidem mmọ. Mmọ ema ekut ediwak utibe nkpọ emi ekenamde. Nwan emi, owo Canaan, ekeme ndidi akananam ikwe utibe-nkpọ nte enamde, edi ke esit esie enye onim ke akpanikọ ete Enye edi Eyen Abasi, onyūn enyene odudu ndinwam. Enye osuk eyire tutu uñwam edi. Ikafañ ke nnyin isik ikpōñ ata ubōñ emi ekpenyenede nnyin edieke nnyin ikposuk isqñode iyire inyūn isqñode ida.

“Sọñọ yire, Sọñọ yire,

Ekpri ini iyenylene erikan;

Ekpri ini ata anyan usen eyebe,

Sọñọ yire, sọñọ yire.”

Ke ukem ini oro eyen esie ama okop nsqñidem. Man osu nte ikọ Abasi ewetde ke n̄wed Isaiah ete Enye ekedi ndibọp mmọ eke esit mmọ ọbunqode, nnyūn nkwọrọ uwọrọ-ufin nno mbuot-ekqñ (Isaiah 61:1). Ata mbuotidem emi asañade ye erikabare esit ada ibọrọ edi kpukpru ini. Mbuotidem emi nwan emi ekenyenede, nsuhqre idem ye mfefere esit esie ada ata akamba ukpep-nkpọ ke abañ mbuotidem ye nsin-ifik emi nnyin inyenede ke Ikọ Abasi ọsọk nnyin. Nte isuk ikopde inyūn ikpepde Ikọ Abasi ke ofuri esit, nte ke mbuotidem edikqri ke ukpōñ nnyin; koro ke mbuotidem ke nnyin isqñ ida (2 N̄wed Corinth 1:24). Isasaña ke mbuotidem (2 N̄wed Corinth 5:7), ndien nnyin idu uwem ke mbuotidem (N̄wed Mbon Galatia 2:20). Ke n̄wed mme Hebrew, enam nnyin ifiok ite mbuotidem ọwọrọ ete, nnyin itim ibure ifiok ite iyebo se nnyin idoride enyin ke esit, inyūn itim inim ite se idibede owo ke enyin ododu, ndien ke mbuotidem miduhe, owo ikemeke ndinem Abasi esit. Owo kiet ama ọdọhọ ete ke ekpri mbuotidem eyeda fi osim Heaven, edi mbuotidem eke okponde eyenam Heaven oduñ ke afo.

Ndida Mme Ukpōñ Nsọk Jesus

Owo inan emi ewetde nkpọ ebaña ke ukpep-nkpọ emi ikenyeneke baba uñwam kiet ikonyūn ikopke nte mmọ etiñde ebaña mme utibe-nkpọ emi Jesus akanamde. Ke itie ukut esie, enye ikqfiokke ite ke ubqhq odu ọnọ imọ. Ekedi itie mmọ emi efiokde, ndida enye nsọk Jesus. Ediwak owo edqñq enyūn enana uñwam mfin emi, ena ke mkpana ndutuhq ke mme ufok mmọ ye ufok-ibok. Mmọ akananam ikopke ite ke Jesus ekeme ndikok udqñq mme ndifiok ete ke ubqhq odu ọnọ mmọ oto ke nsqñ-urua Iyip Esie. Edi itie nnyin nditiñ Mbuk emi nno mmọ nnyūn nda mmọ nsok Jesus.

Odudu Emi Odude Ke Ubok Edituk Christ

Ke ini ema ekeda owo emi esok Jesus, mmọ ebeñe Enye ada ubok Esie odori owo oro. Mmọ ema ediqñq odudu emi odude ke edituk Esie. Nnyin ikot ke 1 Ndidem 18:46 ete, “Ubok Jehovah odoro Elijah ke idem; ndien enye ọbqbo mbqbo ke isin esie, onyūn ebem Ahab iso efehe tutu osim ke inua-otop Jezreel.” Odudu ubok oro ke idem Elijah ama anam enye efehe akan Ahab emi ekesinede ke ukpat-nkpọ esie. Ke ini Jesus akadade nnuenubok Esie esin ke utqñ owo inan oro onyūn otukde edeme esie onyūn ọdqhqde ete, “Yak esirere,” ke ndo-ndo oro utqñ esie esirere, uruk edeme esie onyūn atara, ndien enye etiñ ikọ iñwafñ-iñwafñ.

Kpukpru Nkpọ Efọn

Mme otu owo ema edu ke mkpaidem, edi ke esit mmọ ema etiñ ete, “Enye ototim anam kpukpru nkpọ.” Ke isede ke edem inyūn ikerede ibañ kpukpru nkpọ eke Enye anamde ọnọ nnyin, ye usuñ emi ubok Esie odude ye nnyin, onyūn adade nnyin usuñ, nte nnyin ikemeke nditiñ ye mmọ, “Enye ototim anam kpukpru nkpọ?” Jesus ikoyomke ndiwqro etop, ndien Enye ama ọdqhq mmọ ekutiñ enq baba owo kiet; edi esit mmọ ama ọyqhq ye idara ye ekqm ndien mmọ ekeka iso esuan etop oro koro ọkqfonde akan nte ekpedipde. Ke ini odudu erikok Esie otukde ikpohidem nnyin, mme Iyip Esie anamde utom ke esit nnyin, oro anam ukpōñ nnyin emi akpatakde odu ke emem, idara ọyqhq ukpōñ nnyin, ndien ifonke nnyin ndidip nnyene ikpōñ. Nnyin imoyom mmọ efen efiok ebaña. Ikọ emi “Gospel” ọwqro eti mbuk, ndien nnyin iyom nditiñ nno ererimbot mbaña mbuk oro.

MME MBUME

1. Jesus okodu ke mmqñ ke ini ukpep-nkpọ emi?
2. Ekedqñ Jesus esok mme anie?
3. Nwan emi eketienede Jesus okoto ewe idut?
4. Nso nkpọ ke ekere ete okokpon akan ke edu uwem esie?
5. Didie ke ekenq enye utip?

6. Nso ikedi ikọ itoro emi Jesus eketiñde adian enye?
7. Ke nso utọ usuñ ke Jesus ọkọkọk owo inan oro?
8. Sia enye mikokopke ñkpọ, enye akanam didie ọfiọk abañā Jesus?
9. Nso ke mme owo eketiñ ebañā Jesus ke mme utibe-ñkpọ emi ema ekebe?